

Důvodová zpráva

Věc

Hromadný odpis pohledávek

Žadatel

OPR

Informace

Odbor právní předkládá Zastupitelstvu městského obvodu Ostrava-Jih k odpisu pohledávky v celkové výši 20 842 160,34 Kč. Podrobný popis jednotlivých pohledávek předložených k odpisu tvoří nedílnou součást této důvodové zprávy – příloha č. 1 až příloha č. 3.

Částka ve výši 7 998 325,17 Kč představuje jistinu včetně příslušenství u pohledávek vzniklých z titulu užívání bytů svěřených městskému obvodu do správy, částka ve výši 12 274 391,18 Kč tvoří jistinu a příslušenství za užívání bytů, které již byly prodány. Částka ve výši 569 443,99 Kč představuje jistinu včetně příslušenství za užívání nebytových prostor ve správě městského obvodu.

Shora uvedené pohledávky jsou evidovány v ekonomických systémech městského obvodu Ostrava-Jih, avšak jejich další vymáhání je právně nerealizovatelné.

Pohledávky předložené k odpisu jsou tvořeny převážně pohledávkami vzniklými z titulu neuhrazeného nájemného, záloh na služby poskytovaných spolu s nájmem bytu, z neuhrazeného nedoplatku na vyúčtování služeb či z titulu bezdůvodného obohacení za užívání bytu po skončení nájemní smlouvy a nákladů na vyklizení bytu. Nejnižší hodnotu tvoří pohledávky za užívání nebytových prostor.

Účelem odpisu pohledávek je zrealizování rozpočtových příjmů, neboť odpisem dluh nezaniká, trvá dále, dokud není právo na zaplacení promlčeno či prekludováno. V této souvislosti poukazuje právní odbor na skutečnost, že v případě osvobození od placení dalších pohledávek v rámci tzv. milostivého léta se pohledávka ve zbývající výši (tj. náklady řízení, příslušenství stává naturální obligací a její další právní vymáhání je nemožné).

Odbor právní předkládá orgánům městského obvodu Ostrava-Jih k odpisu pohledávky těchto skupin:

- a) **Dědické řízení** - pohledávky za zemřelými byly přihlášeny do dědického řízení, avšak tato řízení byla zastavena dle ustanovení § 153 zák.č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, když zůstavitel nezanechal žádný majetek nebo dle ustanovení § 154 odst. 1 zák.č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, když zůstavitel zanechal majetek bez hodnoty nebo jen majetek nepatrné hodnoty. Nedošlo tedy k právnímu nástupnictví třetí osoby a není možno pohledávku dále vymáhat.

- b) **Exekuční řízení/Milostivé léto** – exekuční řízení jsou ukončována pro bezvyslednost, neboť se nepodařilo soudnímu exekutorovi dohledat majetek povinného (movitý či nemovitý) nebo sice podařilo (např. různé typy důchodů), avšak ty jsou tak nízké, že nelze provést srážku z tohoto příjmu. V neposlední řadě se jedná o cyklické dlužníky, kteří mají několik desítek exekucí předcházejících nároku městského obvodu.

Milostivé léto – zákonem č. 214/2022 Sb., o zvláštních důvodech pro zastavení exekuce a o změně souvisejících zákonů rozšiřuje s účinností od 01.09.2022 právní materii exekučního práva. Tímto zákonem došlo k upravení právního rámce pro Milostivé léto II, které bylo účinné od 01.09.2022 do 30.11.2022 a přechodnými ustanoveními upravuje a rozšiřuje účinnost vybraných institutů exekučního práva upravených zákonem č. 286/2021 Sb.

Milostivé léto II. představuje osvobození fyzických osob od placení veškerých dalších pohledávek přesahujících zaplacenou jistinu v exekučním řízení a dalších nákladů exekuce za předpokladu, že povinný splnil některou z alternativních podmínek úhrady jistiny a nákladů exekuce ve výši 1 500 Kč (zvýšenou o DPH).

Po provedení předmětných kroků dlužníka (viz výše) ve zbývající části se pohledávka stane naturální obligací a nelze ji dále právně vymáhat.

- c) **Insolvenční řízení** – jedná se o pohledávky, které buď nebyly do insolvenčního řízení řádně přihlášeny v propadné lhůtě (MSOJ) nebo přihlášeny byly, avšak nedošlo k plné úhradě v rámci proběhlého insolvenčního řízení. Zbývající část pohledávky po té, kdy dlužník řádně prošel insolvenčním řízením a byl osvobozen od zbývající části dluhů, nelze dále právními nástroji vymáhat.

- d) **Zánik právnické osoby** – výmaz právnické osoby z obchodního rejstříku.

- e) **Bagatelní exekuce** – od 01.01.2022 došlo v oblasti exekučního práva k významné legislativní změně. Zákonem č. 286/2021 Sb. (dále jen „novela“) došlo k jedné z nejrozsáhlejších novel výkonu rozhodnutí a exekuce. Novela přináší zastavování tzv. marných bagatelních exekucí, kterými jsou exekuční řízení, ve kterých pohledávka oprávněného nepřesahuje částku 1 500 Kč bez příslušenství a v posledních třech letech před účinností zákona nebylo nic vymoženo. V takovém řízení exekutor vyzve do 3 měsíců od účinnosti novely oprávněného ke složení zálohy na náklady exekuce, která činí 500 Kč, přičemž oprávněný ji musí uhradit do 30 dnů od doručení výzvy. Nesložení zálohy má za následek zastavení exekuce. V opačném případě, tzn. složením zálohy oprávněným, nemůže soud v dalších třech letech řízení pro nemajetnost zastavit.

- f) **Zamítnutí žaloby** - neprokázání skutkových tvrzení uvedených v žalobě. S ohledem na skutečnost, že se jednalo o bagatelní věc, nebylo přípustné odvolání. Věc řešena v gesci MSOJ a předána na právní odbor již ve stavu pravomocného a vykonatelného zamítavého rozhodnutí příslušného soudu.

Pohledávky odbor právní navrhuje odepsat včetně příslušenství, tj. poplatku/úroku z prodlení a soudních nákladů. Výše příslušenství pohledávek v případě, že dosud nedošlo k úhradě jistiny, je kapitalizováno ke dni konání Zastupitelstva městského obvodu Ostrava-Jih, tj. ke dni 15.06.2023.

Odbor právní tímto odpisem hodlá minimalizovat množství dlouhodobě sledovaných pohledávek, jejichž další právní vymáhání je právně nerealizovatelné.

Stanoviska výborů/komisií/jiných odborů, samostatných odd.

Materiál bude projednán ve finančním výboru dne 12.06.2023.

Stanovisko rady městského obvodu

Rada městského obvodu svým usnesením č. 0905/RMOB-JIH/2226/20 ze dne 18.05.2023 doporučuje zastupitelstvu městského obvodu rozhodnout dle návrhu usnesení.